

УДК 336.22:004.94

Цифровізація податкової системи: виклики та перспективи для України

Зерницька К.О.,

здобувачка вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: у роботі розглянута цифровізація податкової системи України, виклики та перспективи впровадження сучасних технологій. Особливу увагу приділено електронним сервісам, автоматизації процесів, кібербезпеці та міжнародному досвіду цифрової трансформації оподаткування.

Ключові слова: податкова система, цифровізація, електронні сервіси, платники податків, технології.

Сучасні технології активно змінюють усі сфери суспільного життя, і податкова система не є винятком. Цифровізація податкової сфери є ключовим елементом реформ, які спрямовані на підвищення ефективності адміністрування податків, спрощення процедур для платників податків та зменшення рівня тіньової економіки [1].

Одним із основних напрямів цифровізації податкової системи є створення електронних сервісів для платників податків. В Україні вже впроваджено такі платформи, як електронний кабінет платника податків та портал «Дія», які значно спрощують подачу звітності та взаємодію з податковими органами. Завдяки цим сервісам підприємці можуть дистанційно подавати декларації, сплачувати податки, отримувати довідки та інші документи, що суттєво скорочує часові витрати та знижує ймовірність корупційних ризиків [2].

Попри позитивні аспекти цифровізації, цей процес супроводжується численними викликами. Однією з основних проблем є недостатній рівень цифрової грамотності серед малого та середнього бізнесу. Багато підприємців стикаються з труднощами під час користування електронними сервісами, що може ускладнювати подачу звітності та інші податкові процедури. Важливим є також питання кібербезпеки, оскільки цифровізація податкової сфери передбачає зберігання та обробку значних обсягів конфіденційної інформації.

Ще одним викликом є необхідність оновлення законодавчої бази відповідно до нових реалій. Чинне податкове законодавство України містить норми, які не завжди враховують особливості цифрових технологій, що може створювати правові колізії та ускладнювати застосування нових інструментів. Важливо забезпечити адаптацію нормативно-правових актів до сучасних вимог, що сприятиме ефективному функціонуванню цифрових сервісів та спрощенню податкового адміністрування [1].

Перспективи цифровізації податкової системи України пов'язані з подальшим розвитком технологій штучного інтелекту, блокчейну та автоматизованих систем аналізу даних. Використання штучного інтелекту може значно підвищити ефективність моніторингу податкових надходжень та допомогти у виявленні схем ухилення від оподаткування. Технологія блокчейн забезпечує надійність та незмінність податкових записів, що сприяє підвищенню прозорості.

Досвід інших країн демонструє успішність цифровізації податкової сфери. Наприклад, у Естонії майже всі податкові операції здійснюються в електронному форматі, що дозволило знизити адміністративні витрати та зробити процес оподаткування максимально зручним для платників. Україна також має значний потенціал у цьому напрямку, проте для досягнення успіху необхідно комплексно підходити до цифрової трансформації [2].

Підводячи підсумки, можна сказати, що цифровізація податкової системи є одним із ключових напрямків реформування податкової політики України. Для успішного впровадження цифрових технологій важливо забезпечити комплексний підхід, що включатиме розвиток електронних сервісів, інтеграцію з банківськими системами, впровадження штучного інтелекту та використання блокчейн-технологій. У разі реалізації цих заходів Україна зможе створити сучасну, ефективну та прозору податкову систему, яка відповідатиме найкращим міжнародним практикам та сприятиме економічному зростанню країни.

Список використаних джерел:

1. Гончар Л.В., Літвінов А.О. Цифровізація податкової системи: основні напрями та перспективи. *Ефективна економіка*. 2025. Вип. 2. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.2.27> (дата звернення: 27.02.2025).
2. Цюцяк А.А., Цюцяк В.А. Цифровізація податкової системи: сучасний стан, проблеми та перспективи. *Галицький економічний вісник*. 2023. Вип. 4. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/83/1188.pdf> (дата звернення: 27.02.2025).

Annotation: the paper examines the digitalization of the tax system of Ukraine, the challenges and prospects of implementing modern technologies. Particular attention is paid to electronic services, process automation, cybersecurity, and international experience in the digital transformation of taxation.

Keywords: tax system, digitalization, electronic services, taxpayers, technologies.

Науковий керівник:

Полторак А.С.

д-р екон. наук, професор, завідувач
кафедри менеджменту та маркетингу

Миколаївський національний аграрний університет